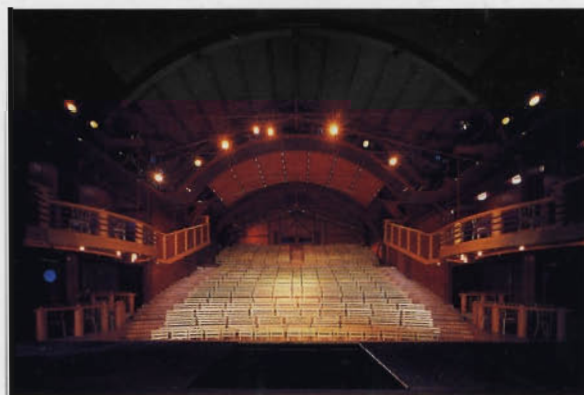
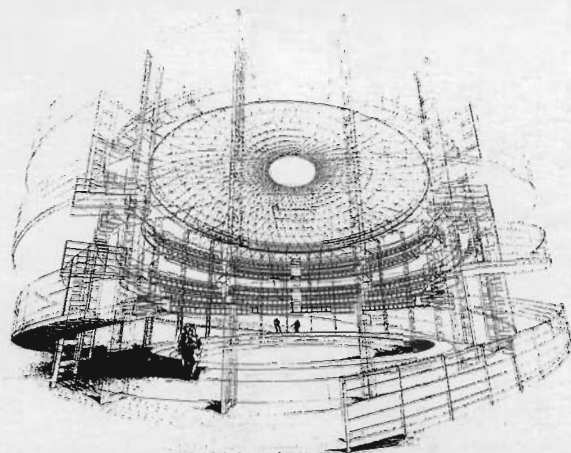
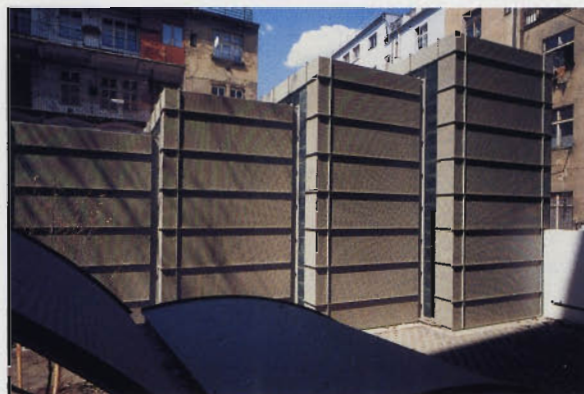
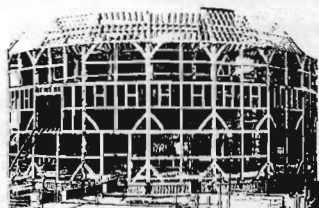
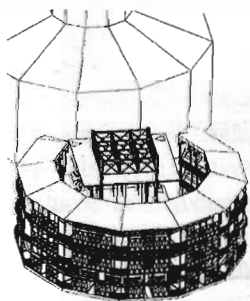

Současná česká divadelní architektura

Divadlo Globe: otevřeno denně 10 - 19 hodin

Výstava Současná česká divadelní architektura
Divadlo Globe 15. 6. - 29. 6. 2003

Pořádá: Divadelní ústav a Mezinárodní festival Divadlo
jako doprovodnou akci Pražského Quadriennale 03
Kurátor výstavy a koncepce katalogu: Josef Vomáčka
Grafický design výstavy a katalogu: Milan Jaroš

Mezinárodní festival
Divadlo
International festival
Theatre

doprovodná akce

pražské quadriennale : 2003

Všechna ta nová divadla

Snad všichni, kdo se věnují divadlu, ať již profesionálně anebo jsou jím pohlcováni jako diváci, obdivují ony krásné divadelní budovy, jež vznikaly koncem devatenáctého a počátkem dvacátého století. Po boku nových škol, nemocnic, úřadů, tělocvičen, knihoven, tržnic a nádraží vytvářely nejen kolorit ještě nečekaného konce velké rakouské říše, ale také většinou neopominutelné dominanty takřka všude tam, kde byly vybudovány. Bez výjimky pak přinášely dokonale řešené prostory, kvalitní technická zázemí, dobré umístění budov v rámci nově představovaných středověkých měst i dnes již zase oceňovanou neoklasicistní eklektickou architekturu. Právem jsou všechna města, která se podobnými divadly mohou chlubit, na tyto svoje stánky umění jaksepatří hrdá - a to i v případě, že se publikum v posledních letech kamsi ztratilo. Rakousko-Uhersko prostě nastartovalo zlatou dobu divadel - tak je vnímána, hodnocena a chválena.

Když se začala připravovat výstava současné české divadelní architektury, součet všech nových či obnovených anebo rekonstruovaných budov a prostor každého překvapil. Jako by se po roce 1990 svým způsobem osobitě vrátila ona heroická doba budování okázalé divadelní sítě, dnes však s jinými znaménky a s jiným přístupem - ale s pozoruhodným výsledkem. Jen naše výstava vám ve stručné a jednoduché formě představí bezmála padesát nových divadelních projektů či realizací a k tomu přidá i několik projektů pro zahraničí, vzniklých na českých výškových prknech. Je jasné, že se nejedná ve své většině o velká městská divadla, která by ve svém celku mohla svými základními parametry konkurovat oné výše zmiňované divadelní vlně, ale jde o prostory, které jsou dobře přizpůsobeny svému účelu a prakticky ve všech je vytvořen nový, živý divadelní prostor. Ve všeobecně cynickém prostředí, kde, jak všichni cítíme a jak jsme každodenní realitou přesvědčováni, není dostatek finančních prostředků na kulturu, vyrostly nové anebo rekonstruované divadelní sály v překvapujícím množství i kvalitě.

Jako bonus pak uvidíte také několik zajímavých, dalo by se říci rozverných a svobodných studentských prací, návrhů nového Komorního divadla pro město Plzeň.

Pro nás zcela novým prvkem pak je i nepřehlédnutelná přítomnost soukromého kapitálu, který po mnoha a mnoha letech pomohl ke vzniku nových

prostor, určených buď muzikálovým anebo jinak atraktivním divadelním projektům, velmi často určeným i na naše doposud známé poměry nezvyklým funkcím - například dlouhodobě předváděným představením bez stálého souboru, s hvězdami a účinkujícími, najímanými na jeden, často několik let běžící projekt. Není možné však pro úplnost připomenout nový, ještě nedávno nepřijatelný fenomén - krach divadelního projektu, nedokončení anebo nezahájení stavby. To se může v živém divadelním prostředí stát a také se to nějakou dobu i u nás děje. Proto také nepřinášíme projekty všechny - někteří autoři nerealizovaných či nedokončených projektů si to, ze zcela pochopitelných důvodů, nepřáli.

I ve chvíli, kdy sledujete tuto výstavu, jsou v přípravě další projekty. A i když se chce chvílemi zabývat nad situací českého divadelnictví z pohledu ekonomické nedostatečnosti, celkový pohled výsledek našeho hodnocení mění.

Budováním divadelních prostor či rekonstrukcemi se zabývá celá řada tvůrců - někteří však mají na svém tvůrčím kontě projektů celou řadu. Od renovaného a stále velmi plodného architekta Miroslava Meleny, který je již léta hlavním českým divadelním projektantem, přes zajímavý tým okolo architekta Jindřicha Smetany, po celou řadu v oblasti divadelních projektů nových jmen jako je například Václav Králíček se třemi zajímavými projekty či realizacemi. Malinká země tak nabízí zajímavý a ne malý tvůrčí potenciál, který se začíná proslavovat i v zahraničí. Pevně věříme, že bude mít svůj prostor i v dalších letech.

V létě 2002 vstoupil do našeho divadelního světa další fenomén: povodně zničily - částečně nebo zcela - takřka dvacet českých divadel. Jen v Praze jich bylo více než deset. Všechna tato divadla byla či jsou postupně rekonstruována a představována, jejich soubory hrají v náhradních prostorách nebo na jevištích jiných divadel. Ona úžasná obětavost a spolupráce mezi divadly, která nás příjemně překvapila v době po požáru divadla v Šumperku, dostala další, mnohonásobně větší dimenzi. Divadla si vzájemně pomáhají, zapůjčují prostory, uvádějí premiéry na jevištích spřátelených divadel, pokračují ve své činnosti za samozřejmě daleko komplikovanějších a těžších podmínek. Tato solidarita v době opravdu tvrdého konkurenčního boje bude po dlouhá léta skutečnou ozdobou kvality české kultury.

VYSTAVENÁ DIVADLA

NOVOSTAVBY

Divadlo Alfred ve dvoře, Praha Jindřich Smetana, Tomáš Kulík, Zuzana Suchá	1997
Divadlo Disk/DAMU, Praha Karel Hubáček, Jiří Hakulín	1999
Divadlo Inspirace, Praha Pavel Kupka, Jana Hrdličková	2001
Národní divadlo moravskoslezské – Divadlo Jiřího Myrona, Ostrava Ivo Klimeš	1986
Divadlo loutek, Ostrava Petr M. Hájek, Gabriela Minářová, Ivan Zachar	1999
Divadlo Globe, Praha Jindřich Smetana, Tomáš Kulík, Zuzana Suchá	1999
Horácké divadlo, Jihlava Václav Králíček, Miroslav Melena	1996
Husa na provázku, Brno Václav Králíček, Karel Hubáček, Jiří Hakulín	1994
Pavilon v Mariánských Lázních, Mariánské Lázně Michal Brix	1991

PŘESTAVBY

Divadlo Broadway, Praha Jaromír Pizinger	2001
Depozitář Zámeckého divadla v Českém Krumlově, Český Krumlov Václav Gírsa, Miroslav Hanzl	2000
Palác Adria – Divadlo Bez zábradlí, Praha Jiří Jiroutek, Dalibor Štys	1995-1997
Palác Akropolis, Praha František Skála, David Vávra	1995
Divadlo Archa, Praha Miroslav Melena, Ivan Plicka	1994
Divadlo a klub Fléda, Brno Radek Vašín	2002-2003
Divadlo Kalich, Praha Michal Caban, Šimon Caban	1997-1999
Loutkové divadlo Radost, Brno Oldřich Prokeš	2000-2002
Divadlo Minor, Praha Aleš Kletenský, Robert Mihalík, Martin Piorecký	2001
Divadlo Na Fidlovačce, Praha Miroslav Melena, Přemysl Sadil	1998
Divadlo Polárka-Pokusna, Brno Rostislav Pospíšil	2002-2003
Divadlo Ponec, Praha Jitka Čeňková	2001-2003
Kulturní dům Semilasso, Brno Miloš Klement, Tomáš Rusín, Petr Todorov, Ivan Wahla	2003

Divadlo Semafor-Globus, Praha Miroslav Melena	2003
Konzervatoř Duncan Centrum, Praha Ivan Adam	1998
Kulturní dům Dobeška, Praha David Vávra	1999-2000
Lichtenštejnský palác, Praha Pavel Kupka, Jana Hrdličková	1993
Městské divadlo, Sokolov Miroslav Melena	1998
Divadlo Milénium, Praha Jaromír Pizinger	1998
Divadlo Spirála, Praha Jindřich Smetana, Jan Louda	1991
Studio Ypsilon, Praha Jan Fišer	1993-1996

REKONSTRUKCE

Dejvické divadlo, Praha Oldřich Hájek, Jaroslav Šafer, Laco Fecsu, David Matásek, Tomáš Pavlík	2001
Městské divadlo v Brně, Brno Miroslav Melena	1994
Divadlo Reduta, Brno Miroslav Melena, Radovan Smejkal, Petr Valenta	2003
Divadlo Semafor-Karlínek, Praha Miroslav Melena	1995
Divadlo U Hasičů Václav Bittman	1994-1998
Divadlo v Celetné, Praha David Matásek, David Vávra, Ondřej Nekvasil	1887-2001
Kazalište Lutaka, Zagreb Miroslav Melena	2002
Městské divadlo v Karlových Varech, Karlový Vary Naděžda Zachardová, Jaromír Stěnička	1997-1999
Kongresové centrum Praha, Praha Miroslav Melena	2001
Městské divadlo, Slaný Jaromír Pizinger	2001
Národní divadlo moravskoslezské – Divadlo Antonína Dvořáka, Ostrava Josef Havlíček, Vít Klimeš, Stanislav Borák, Pavel Obroučka	2000
Divadlo Pyramida, Praha Michael Klang	2001
Divadlo Šumperk, Šumperk Fabián	1997-1999
Švandovo divadlo na Smíchově, Praha David Vávra, Martin Roessler, Kateřina Vajčnerová, Robert Daněk, Jan Linhart, Barbora Dtršalová, Štěpán Sedláček, David Štěpánek	2000-2002

Těšínské divadlo, Český Těšín 1990-2002
Josef Kiszka, Barbara Potyszová

Východočeské divadlo Pardubice, Pardubice 1998-2001
Miroslav Řepa, Vladimír Mlejnek

Zámecké divadlo, Český Krumlov 1998
Václav Girsá, Miroslav Hanzl

CHYSTÁ SE

Kazalište Lutaka, Zadar, Chorvatsko V REALIZACI
Miroslav Melena

Národní divadlo, Lublaň, Slovinsko SOUTĚŽ 2001
Miroslav Melena

Primorsko kazalište, Nova Gorica, Slovinsko PŘED REALIZACÍ
Miroslav Melena

Kulturní centrum Bazilika, České Budějovice PŘED REALIZACÍ
Miroslav Melena

Otočné hlediště divadla v Českém Krumlově NÁVRH
Miroslav Melena

NEREALIZOVANÉ PROJEKTY

Blaník, Praha 2001
Michael Klang, Martin Žižka

Divadlo Labyrint, Praha 2001
Jan Mayer, Petr Václavěk, Tomáš Kuča,
Yvona Bělíková, Jindřich Smetana

Divadlo pro Dietera Meiera, Curych, Švýcarsko 2001
Jindřich Smetana, Tomáš Kulík, Zuzana Suchá

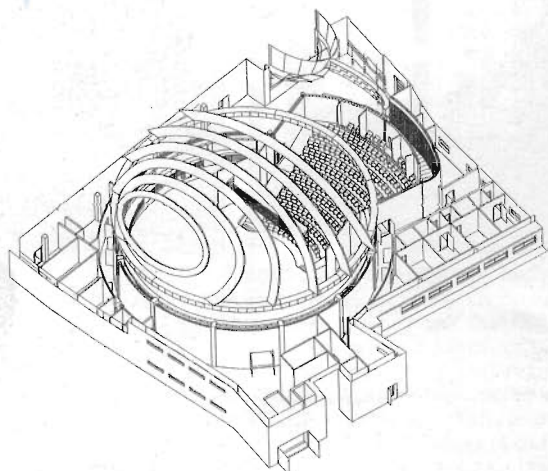
Eden, Praha 1998
Michael Klang

Estrella, Berlín, Německo 2000
Jindřich Smetana, Tomáš Kulík, Zuzana Suchá

Vodní divadlo Vltava, Praha 2000
Jindřich Smetana, Tomáš Kulík, Zuzana Suchá

STUDENTSKÉ PROJEKTY

Studentské práce - Komorní divadlo Plzeň
Studenti fakulty architektury ČVUT

pražské quadriennale : 2003

13/6–29/6 : 2003

10. mezinárodní výstava scénografie
a divadelní architektury

Výstaviště Praha – Průmyslový palác
Česká republika

Pod záštitou Prezidenta republiky Václava Klause

Srdce PQ : Infarkt konvencí!

Interaktivní výstava/performance
Střední hala Průmyslového paláce

labyrint světa
a ráj divadla

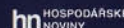
www.pq.cz

PQ 2003 pořádá Ministerstvo kultury ČR ve spolupráci s Hlavním městem Prahou a s podporou UNESCO.
Přípravu a realizaci zajišťuje Divadelní ústav.

Hlavní partner PQ 2003 :

METROSTAV

mediální partneri PQ 2003 :

Novostavby

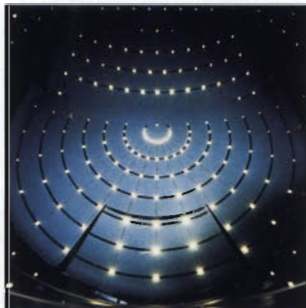

Horácké divadlo, Jihlava

ing. arch. Tomáš Brix, ing. arch. Václav Králíček,
ing. arch. Vladimír Krátký, Miroslav Melena a Jan Vančura

Horácké divadlo je příkladem propojování různorodých materiálů, prostorů a charakterů nikoliv jako projev bezradnosti a libovůle, ale jako projev komplexnosti úlohy, kterou stavba plní. Ukazuje tak jednu z úspěšných odpovědí na potřeby kontextu i vnitřního provozu. Originalita je zde vyvažována citem pro míru a podřízena celkovému smyslu kulturního stánku.

PETR KRATOCHVÍL, ČASOPIS ARCHITEKT

Divadlo Husa na provázku, Brno

ing. arch. Václav Králíček, ing. arch. Karel Hubáček, ing. arch. Jiří Hakulín
Hubáčkovým zkušenostem s divadelní technikou, s problémy akustiky, osvětlení, větrání, maximální variability divadelního prostoru bez zřetelněji vyznačeného jeviště a hlediště, vděčí novostavba za to, že se v ní v provozuschopné podobě uskutečnila provázková vize divadla jako dílny na vytváření obrazu světa. Nový, tak trochu funkcionalisticky laděný, Hubáčkův a Hakulínův oblek sedí na starším Králíčkově těle jak ulitý.

ROSTISLAV SVÁCHA, ČASOPIS ARCHITEKT

Přestavby

Divadlo Archa, Praha

Miroslav Melena, ing. arch. Ivan Plicka

Archa nabízí především místo, kde se dá divadlo provozovat a teprve potom je divadelní kaplička. Divadlo netvoří jenom herci, režie a technika, ale také návštěvníci. Teprve plně hlediště je zde dovršenou divadelní architekturou. Archa je v současnosti architektonicky nejdůležitější pražskou scénou - která stírá hranice mezi výtvarným uměním, hudbou, tancem a dalšími žánry. Archa už vyrazila do chaosu doby, Archa už pluje a hledá směr, nové cesty divadla.

JOSEF KROUTVOR, ČASOPIS ARCHITEKT

Divadlo Minor, Praha

ing. arch. Aleš Kletenský, ing. Robert Mihalík, Martin Piorecký,
ing. arch. Petr Bouřil, Petra a Jan Jelenovi, Viktor Koreis,
Barbora a Jan Zichovi, Jakub Zich

Co bych za to dal, kdybych se mohl stát osmiletým klukem, ale teď a právě tady, a vychutnat si pořádně to neuvěřitelné kouzlo onoho místa! Prostory divadla, zabarveny bez skrupulí divoce a vzrušujícím způsobem, doplněny vtipnými a hravými segmenty, by mi nabídlý tolik radostných chvil v nejrůznějších kabinkách, foyerech, hracích prostorech, bufetech, zákoutích, že bych možná ani nechtěl dále do sálu. A herci by se museli ale opravdu hodně snažit, abych se potichu nevytratil a nehrál si v tom nejkouzelnějším pražské domě, který znám! Víím přesně, že bych byl tímto prostorem tak nadšen, že bych byl nadsmrti vychován, ovlivněn, orientován - do světa radosti, lásky, barev, chutí....

JOSEF VOMÁČKA, VÝSTAVA SOUČASNÁ ČESKÁ DIVADELNÍ ARCHITEKTURA

Rekonstrukce

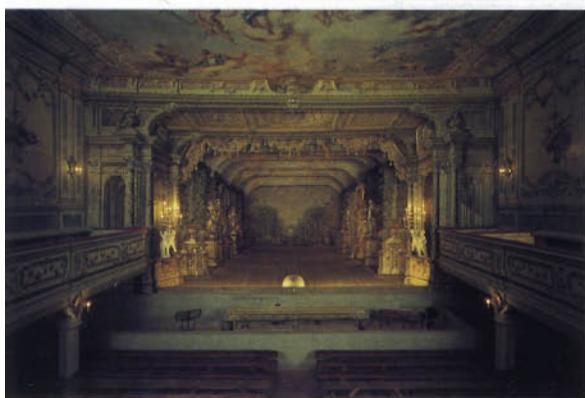
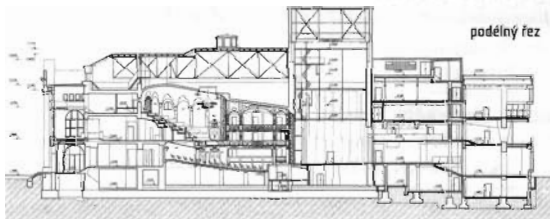

Národní divadlo moravskoslezské - Divadlo Antonína Dvořáka, Ostrava

ing. arch. Josef Havlíček, ing. arch. Vít Klimeš,
ing. arch. Stanislav Borák, ing. Pavel Obroučka

Uklidníme se zajisté pobytem v dramaticky dynamickém sále hlediště, které potvrzuje tehdejší vídeňské vlivy, ale také až divokou chuť Ostravy dát najevo své bohatství. Citlivá Havlíčkova a Klimešova přestavba a rekonstrukce neubrala původním dojmům zcela nic, zato přidala novou techniku, vrátila lóže a pohrála si s dalšími interiéry a foyerem. Vstupte s námi do jiných časů - divadlo září jako nové a Ostrava má opět být na co pyšná. Citlivost provedených zásahů je příkladná a Váš pobyt v divadle se promění v hluboký estetický a hlavně nerušený zážitek.

JOSEF VOMÁČKA, VÝSTAVA SOUČASNÁ ČESKÁ DIVADELNÍ ARCHITEKTURA

Zámecké divadlo Český Krumlov, Český Krumlov

Doc. ing. akad. arch. Václav Gírsa, autorizovaný architekt Miloslav Hanzl,
ing. František Ptáček, ing. Karel Polách, mgr. Václav Mikule,
ing. arch. Jiří Mašek

Lze doufat, že otevření krumlovského divadla bude manifestačním impulsem ke stále většímu a prohloubenějšímu zájmu o společnost a její duchovní proudy v 18. století. Význam a ethos celé akce by měl spočívat v podnícení zájmu o restaurování a studium desítky dalších zámeckých divadel u nás, jejichž zanedbaný stav je ostudou naší kulturní politiky. Za to, že se takovému podobně hrozícímu zániku autentických hodnot v případě Českého Krumlova podařilo zabránit, patří všem, kteří se o to zasloužili, velký dík.

IVAN MUCHKA, ČASOPIS ARCHITEKT

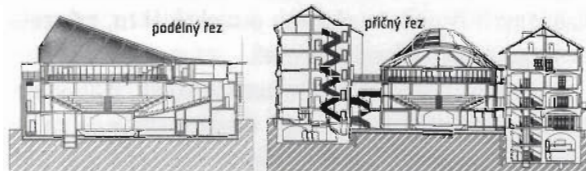
Nerealizované

Divadlo Labyrint, Praha

ing. arch. Jan Mayer, ing. arch. Petr Václavek,
ing. arch. Tomáš Kuča, ing. arch. Yvona Běllíková

Projekt mne zaujal svou nekonvenční směrností a tím, že ve své arénové verzi (kterou považují za základní, kdežto komorní portálovou variantu za druhotnou) vychází vstříc inscenačním tendencím, které poslední dobou opakovaně prokázaly svou aktuální životnost, ale také utrpěly na své přesvědčivosti tam, kde narážely na nevýhody improvizované a nedostatečně přizpůsobeného prostředí. Kruhové řešení navrženého Labyrintu přineslo další možnosti, které by ještě rozšířila větší flexibilita tribun, umožňující volnou modelaci prostoru, společného jak akci, tak vnímání.

JÍŘÍ HILMERA, ČASOPIS ARCHITEKT

Divadlo Estrella, Berlin

Akad. arch. Jindřich Smetana, ing. arch. Tomáš Kulík, Ing. Zuzana Suchá
Vždycky hledáme správný tvar, který vyhovuje funkci. Proto říkáme třeba vraní hnízdo, což představuje vnitřní prostor kupole propletený profily tak, abychom se vlastně mohli kdekoli napíchnout světelným zdrojem. Křížením jednotlivých průníků hyperboloidů vzniká prostorová konstrukce kupule. Snad právě tady vzniká asociace jakéhosi hnízda, ale fakticky jde o racionální geometrický obrazec. Jako architektura je divadlo Estrella v podstatě technická součástka, dokonale nedesignovaný tvar. Nemělo by tam být nic, co by stavbu zdobilo nebo fešákovalo.

AUTORI V ROZHOVORU S RAOEM VAŇOU A JIŘIM HORSKÝM,
ČASOPIS ARCHITEKT

